

እቲ መበገሲ ዝኾነ ይኹን፡ ምስ ኢሳያስ በይኑ ተሻሪኽካ፡ ኣብ ቁም-ነገር ክብጻሕ ይኽእል ድዩ?

ኣብዚ እዋንዚ፡ ኣብ ዝምድና መንግስቲ ኢትዮጵያን ኢሳያስ ዝምልከት፡ ብዙሕ ብሱልን ጥራን ክበሃል ይስማዕ ኣሎ። እቲ ዝምድናታት ነቲ 20 ዓመት ኣቋሪጹ ዝጸንሐ ዲፕሎማሲካዊ ርክብ ምሕዳስ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊ፣ ጸጥታዊ፣ ማሕበራዊ፣ ባህላዊ ምትሕውዋስውን ክግበር ምዃኑ በጨቕ ይብል ኣሎ። ብዙሓት ናይ ዲፕሎማሲ ምንጭታት ነዚ ኣብ መንጎ ኢሳያስን መንግስቲ ኢትዮጵያን ተፈጠሩ ዘሎ ርክብ መሰረት ብምግባር፡ እዚ ዝምድና ካልእ ደፋኢ ሓይሊ ስለ ዘለዎ፡ ግዜ ይንዋሕ ይሕጸር ክሳብ ወተሃደራዊ ኪዳን ምግባር ከይበጽሐ ኣይተርፍን ኢሎም ይእምቱ። እቲ ዝግበር ወተሃደራዊ ኪዳን ድማ፡ ንህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ክጠቅም ተባሂሉ ዘይኮነ፡ ንረብሓ ናይቶም ብድሕሪት ዘለው ወደብትን ቀለስትን ሓይልታት ስትራቴጂካዊ ረብሓ ንምሕላው ተባሂሉ ዝግበርዮ ድማ ይብሉ። ኣፍ ደገ ባሕሪ ዘይብላ ኢትዮጵያ ናይ ባዕላ ሓይሊ ባሕሪ ክትምስርት፡ ነዚ ድማ ኣብ ዝሓጸረ እዋን ክገብሮዮ ክትበል ምግላጻ ከኣ ከም ኣብነት ይጠቕሱ።

ብሓዕባዚ ኣብ መንጎዞን ክልተ ሃገራት ዝግበር ዘሎ ርክብ ብዙሕ ዘይብሩህ ጥርጠራ ዝፈጥር ነገራት ከም ዘሎ ስኽፍታ ብዙሓትዮ። ብሕልፊ ብወገን ኤርትራ ኩሉቲ ዝበሃል ዘሎ ዲፕሎማሲ፡ ኢኮኖሚያዊ ኮነ ማሕበራዊ ከምኡውን ወተሃደራዊ ኪዳን ኣብ ድሌትን ውሳኔን ሓደ ሰብ ዝምርኮስዮ። ኣብ ኤርትራ ነቲ ርክብ ኣመልኪትካ ንዜጋታት ዝግበር ኣኼባታት፡ ዝወሃብ ሓበሬታ የለን። ኤርትራውያን እዚ ጉዳይ ብቐጥታ ዝምልከቶም ክንሶም፡ ካብቲ መንግስትኹምዮ ዝብል ኣካል ዘይኮነ ካብ ማዕከናት ዜና ጎረቤት ሃገር ኢትዮጵያዮም ዝረኽቡዎም። ዝዕዘብዎ ነገር የለን ማለት ግን ኣይኮነን። ካብ ዝዕዘብዎ ሓደ ምፍራስ ናይቲ ኣስታት 720 ዓመታት ተሓጺሩ ዝጸንሐ ዕርድታት፣ ምኽፋት ብሎኮታት ደባት ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ምስኡ ከኣ ካብ ኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ዝግበር ዘሎ ፍልስትን ዝፍጠር ዘሎ ማሕበራዊ ቅልውላውን።

ኤርትራ ደሴትያ። ብጽምዋ ዝተጠቐሰት ደላዩ ሰላም ማሕበራሰብ ዓለም ዝሰከሐላ ደሴት። ኣብ ዲፕሎማሲያዊ ርክባት ከኣ ባሕታዊትያ። ኣንፈታ ዘይፍለጥ ብሃውሪ ትምራሕ ሃገርያ። ዝመርሓ ዘሎ መንግስታዊ ጉጅለ ዓቕሙ ኣይፈልጥን። ዘባእስ ምኽንያትን ተባኢሱ ዝምክት ሓይልን ዘይብሉ ክንሱ፡ ወሰን ኢሉ ምስ ገለ ፍኹስ ምስ ገለ ከኣ ኣብ ከቢድ ረጽሚ ኣትዮ። ንሱ ተጻፊዑ፡ ንህዝቢ ኤርትራ ከኣ ከቢድ ዋጋ ኣኸፊልዎ። እዚ ብፖለቲካዊ ሳንቡእ ሓደ ሰብ ዘይስተንፍስ ናይ ውሑዳን ገበናዊ ጉጅለ፡ ብሰንኪ ሃላሊ ባህሪ ኣብ ዓይኒ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ኣትዮ ጸኒሑ ኣሎ። ሓንሳእ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ብዝገብሮ ዘራጊ ሰላም ንጥፈታት፡ ካልእ ግዜ ከኣ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ዜጋታትን ማሕበራዊ ክፍልታትን ክፍጽሞ ዝጸንሐን ዘሎን መሰረታዊ ጥሕስት ሰብኣዊ መሰላት ክልተ ግዜ ማዕቀብ ተበይንሉዮ።

ባህሪኡን ተግባሩን ፈጸሙ ካብ ሕግን ደሞክራሲያዊ ምሕደራን ዝኾብለለን ምስ ህዝብታት ኤርትራ ዝተፋተሐን ጸረ-ህዝቢ ጉጅለ ኮይኑ እናሃለወ ግን፡ ካብዚ ዝሓለፈ ቀረባ ኣዋርሕ ጀሚሩ፡ ምስ ኢትዮጵያ ተዓሪቐ ዝብል ድምጺ ክቃላሕ ይስማዕ ኣሎ። ካብቲ ዝገርም ድማ ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ተዓሪቆም ይቕረ ይቕረ ተበሃሂሎም ዝብል መናፍሓት ብክልቲኡ ወገን ይዙሮ ኣሎ። ኩሉ ከም ዝፈልጦ እቲ ባእሲ ብዓዳምነት ኢሳያስ ዝተበገሰ፡ ኣብ መንጎ ኢሳያስን መንግስቲ ኢትዮጵያን ድማ ዝቐጸለ ክንሱ፡ ናይ ህዝብታት ባእሲ ኣምሲልካ ምቕራቡ ኣዝዩ ዘሕፍርዮ። ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ንፈታትን ከበሃሃሉ ኣይተሰምዑን። ባዶ ገረወይና ኢሎም ንኩናት ክቀራረቡ ኣይተራዩን። ደንጉኹምና ኢሎም ከንጸርጽሩ ኣይተዓዘቡናን። ከምኡ ዝበለ ኢሳያስዮ።

ኣማኢት ኣሸሓት ህይወት ተቐዚፉ ክበሃል ሓቂ። ብቢሊዮናት ዝቐጸር ርእሰ ማል ተሃሚኹዶ እወ። ጥሪትን ኣግራብን በሪሱዶ ኣማን ብኣማን። ኣብዚ ኩሉ ግን ህዝብታት ኤርትራ ኢትዮጵያን ከም ህዝብታት ኢድ

የብሎምን። ምክንያትን አብ ከምኡ ዘብጽሕ ባእሲ ኣይጸንሖምን። ነቲ ኣብራሲ ኩናት ዘበገሰ፣ ስለምንታይ ከምዘበገሰ፣ መን ንፈታተን ከም ዝበለ፣ መንዩ ባዶ ገረወይና ኢሉ ዝፍክር ዝነበረ፣ በጃኹም ቀልጥፋና ደንጉኹምና ኢሉ ከም ዝጸገበ ዝራብዕ መሬት ዝጽሕትር ዝነበረ እቲ ዝፈልጥ ይፈልጦዩ። እቲ ንውልቀ ክብሪ ክበሃል ብደብ ተጎልቢቡ ዝተኣትወ፣ ብዙሕ ዝተፈከረሉ ኩናት ንኤርትራ እንታይ ኣኸፊልጥ ንርዱእ ነገር ምዝርዛር ዘድሊ ኣይመስለንን።

እዛ ሃገር ትቐርር ኣላ፡ መዓስዩ ዝሞቓ? እዛ ሃገር ምሒር ትቐንዞ ኣሎ፡ መዓስዩ ዝሕሻ? እዛ ሃገር ብጽምዋ ትጥቃዕ ኣላ፡ መዓስዮ ትርሖ? እናተባህለ 20 ዓመት ክዝረብ ጸኒሑ። መሪሕነት ጉጅለ ኢሳያስ ነዚ ኩሉ ቅቡል ስኽፍታን ምሕጽንታን ዕጭ ሓንፈፍኩ ኢሉ ጸማም እዝኒ ብምሃብ ህዝቢ ኤርትራ ክማሰን ክረግፍ ምርጫኡ ገይሩ።

እዚ ኩሉ ናይ ጸይቅን ድርቅን፣ ናይ ስደትን ምብትታንን፣ ናይ ጽምዋን ሞትን፣ ከም ሓንቲ መዓልቲ ተሰጊሩሱ፡ እነሆ ድማ ሎሚ እቲ ጠንቂ ባዕሉ ተራሕዩ ሰላም ኮይኑ ፍቕሪ ኮይኑ ይብለና ኣሎ። ዝወደቐ ኣም ምሳር ይበጽሖኩ ተባሂሉዩ። ባዕልና ዕድል ሂብናዮ፡ ጥምረትና ላሕሊሑ ኣይነስምዕ ኣይነድምዕ ኮይኑ ስለ ዝወደቐና እንሆ ይወራዘዩልና ኣሎ። እቲ ምርሓው ግን ከመይ ዝበለዩ። ክልተ ምርሓውዮ ዘሎ። እቲ ቀዳማይ ምርሓው ተዓጽዩ ዝነበረ ኣእምሮ፡ ሓሳብ፡ ኣረኣእያዩ እቲ ካልኣይ ምርሓው ተዓጽዩ ዝጸንሐ ዶብዩ። ኢሳያስ ዓጽይዎ ዝነበረ ዶብ ቀጻልነቱ ብዘየገድስ ተኸፊቱ ኣሎ። በይናዊ ጸረ-ሰላም፣ ጸረ-ህዝብን ጸረ-ደሞክራሲን ኣእምሮ ኢሳያስ ግን ኣይተኸፍተን። ክኸፈትውን ትጽቢት ኣይግበርን። ስለምንታይ ኢሳያስ በቲ ህዝብታት ኤርትራ ዝጠልብዎን ደላዩ ሰላም ማሕበረ-ሰብ ዓለም ዝምሕጸኖ ዘሎን ዓይነት ኣእምሮኡ እንተኸፊቱ፡ ኩነታት ናበይ ከም ዝምዕብል ርዱእዩ። ንሱ ከም ገበነኛ ናበይ ከምዘምርሖ ስለ ዝፈልጥ ካብ ኣእምሮ ምኽፋት ዶብ ከፊተ እናበለ ካብ ለኣኸቱ ዋጋ ዓስቡ እናተቐበለ፡ ብፖለቲካዊ ጽፍሒት ክሳብ ዝውገድ ምጽባይ ከም ዝመርጽ ውሽጠ ርዱእዩ።

ስለዚ እቲ ኤርትራውያን ኢትዮጵያውያን ዕርቀ ሰላም ገይሮም ዝበሃል መሰረታዊ ጌጋ ስለ ዝኾነ፡ ኢሳያስን መንግስቲ ኢትዮጵያን ዕርቂ ገይሮም ብዝብል ክእረም ጽቡቕ ይመስለኒ። ስለምንታይ ነቲ ሓቂ ብዕምቆት ንዘይፈልጡ የወሃት ስለዘደናግር። ታሪኽ ድማ ስለ ዘዛብዕ። ኣብ ኤርትራዊ ዘቤታዊ ጉዳይ ንዕርቀ ሰላም ድልዊ ዝኾነ ኣእምሮ ኣይተራእየን። ንኤርትራ ዝዓጸወ ኣእምሮ ንኤርትራ ከየርሓወ፡ ምስ ኢትዮጵያ ዝነበረ ናይ ዶብ ማዕጸ ተራሕዩ ኢልካ ሆታ ምስማዕ ከኣ፡ ንለባም መንግስቲ ኢትዮጵያ ኣብ ትዕዛቢ ዘውድቑዮ። እዚ ጉዳይ ክቃላሕ ካብ ዝጀመረሉ ወርሒ ሰኔ 2018 ክሳብ ሎሚ፡ ንደባዊ ጉዳይ ኮነ ምምሕያሽ ዝምድና ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝምልከት፡ ኣብ ኤርትራ ዝተኣከበ ዝወሰነ መንግስታዊ ኣካል ኮነ ህዝቢ ኣይተራእየን። ንህዝቢ ዝተዋህበ ምሉእን ወግዓውን ሓበሬታውውን የለን። ስለዚ መንግስቲ ኢትዮጵያ ምስ መን ይዛመድ ኣለኹ። ምስ መን ይዛተ ኣለኹ ዝብል ሕቶ ከልዕል፡ ርጡብ መልሲ ድማ ክረክብ ይግባእ ዝብል እምነት ኣለኒ። በዚ ዝኸደ ዘሎ የዋጽኣኒ ኢሉ ምቕጻል እንተመሪጹ ግን፡ ትማሊ ሕሉፋት ስርዓታት ኢትዮጵያ ዝተጋገይዎሞ ዝተኸፈለ ዋጋ ኣይትረስዕ ጥራሕ ክብሎ እደሊ።

ገርጊስ ካብ ሮማ ኢጣልያ

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 14-11-2018